

НА ПРАВОМ ТРАГУ

(„Логос“ 1-4,
часопис студената
Богословског факултета СПЦ,
Београд 1991.)

Да повратак традицији у њеном изворном значењу (повратак вечно живом Светом Предању Цркве, дакле) може бити плодносан и у садашњости, показује пример новопокренутог часописа „Логос“ чији су издавачи студенти Богословског факултета Српске православне цркве у Београду. Одлучивши се за сведочење православног Хришћанства у тренутку кризном, по много чему судбинском за историју српског народа и његове Цркве, они су схватили да то сведочење мора бити утемељено у светоотачком начину мишљења, али и да мора кореспондирати и са савременошћу, па је у „Уводној речи“ као један од главних циљева покретања „Логоса“ постављено МИСИОНАРЕЊЕ; наравно, мисионарење схваћено као објављивање свету „неувенивог Лица Христовог“, посољено „љубављу и смирењем“ и испуњено „истински хришћанским ентузијазмом“. То јест: „академско богословље“, недоживљено и непроживљено, за покретаче „Логоса“ није ништа друго до „бацање мреже у плићаку“ свакодневице. Да би се „добар лов ловио“, по речи Христовој, мора се ићи НА ДУБИНУ.

(У том контексту, индикативан је и сам наслов часописа — „Логос“. Знано је да су студенти Богословског факултета СПЦ и пре рата имали свој лист, који је од 1932. до 1941. године излазио под насловом „Светосавље“. Уводничар „Логоса“ нам сведочи да се редакција дуго двоумила око имена обновљеног листа, па је, на крају, због „свебитијне, онтолошке тежине појма Логос“, ипак решено да се лист не зове „Светосавље“, јер и светосавље је светосавље Логосом — Речју Божјом — Христом. Уосталом, у последње време термин „светосавље“ се /зло/намерним коришћењем у баналне политичке сврхе помало „излизао“.)

Текст „Православна христолошка истина о човеку“ Милана Л. Васиљевића, служи као добар увод у неке од основних тема хришћанске антропологије Источне Цркве. Та антропологија је заснована на чињеници да је човек саздан као икона Божја и да је његово изворно назначење да буде СВЕШТЕНИК, онај који Творцу благодари „о всјех и за всја“. Живећи у доба које негира богослужење, човек се раз-христовљује; од саборног, црквено сазданог и усмереног, бића, он постаје себично, психологизовано, у себе заточено „ја“ које се препушта стихијама овога света. Јер, како каже Васиљевић, „човекова личност, као света тајна јединства душе и

тела, остварује се само у Христу, у евхаристијском јединству Тела Његовог — Цркви“. Причешћен Христом, човек се преображава у Христа (у Христа крштен, у Христа се облачи, по речи Светог Павла). И тек такав човек схвата живот као „дар, трајни и необјашњиви поклон вечно Живога Бога“ (Васиљевић).

Текст Небојше М. Крстића „Појам Логоса код Светог Јована Богослова“ занимљив је теолошко-лингвистички оглед о кључном термину новозаветне Цркве, чије је превођење на савремени српски језик постало „камен спотицања и стена саблазни“ још од времена Вука Караџића. Рационализовано тумачење Логоса као „разума“ и „речи“ (схваћених у дводимензионалном, „одвише људском“, контексту) које је Вук примио од оснивача протестантизма, Лутера, нанело је много штете нашој богословској терминологији — а самим тим, и теологији као таквој. Крстић покушава да укаже на изворне дубине овог појма, појма којим се заоденуо Син Божји, Исус Христос, силазећи Духом Светим у благодатно ткиво Еванђеља по Јовану.

Чланак „Харе Кришна — прелест под образином кротости“ представља покушај да се дају апологетски одговори на нека од кључних питања искрслих у кризи верског идентитета Српства. Једноставно писан, он има за циљ да укаже на духовне опасности индуских секти које се северски необразованим младим Србима, у последњих неколико година, намећу као образац праве религиозности.

Кратак, али садржајан, поглед владике Атанасија (Јевтића) на „сведочење хришћанске омладине у плуралистичком друштву“ представља прави мали програм деловања младих Хришћана данас. Хришћанство КАО СУСРЕТ БОГА И ЧОВЕКА, РЕАЛНОСТ ЉУБАВИ, ПОКАЈАЊЕ не може се свести на дневно-политичко ангажовање нити се може уклопити у вулгарно човекобожје потрошачко друштво Запада. Јер, БЕЗ КРСТА, сам собом, човек је осуђен на идолопоклонство. А владика Атанасије громко сведочи да „ми никада Христа не можемо заменити за идола“.

Занимљив је и оглед Владимира Соловјова „О Цркви“, написан без примеса мутног софијанизма. Поред ових већих целина, „Логос“ је у свом првом издању донео и две песме, као и приказе недавно изашлих православних књига.

Наравно, има и недостатака које ћемо укратко поменути. Пре свега, ако је циљ „Логоса“ мисионарење, текстови би морали бити краћи и сажетије писани; требало би обезбедити рубрике за одговоре на „врућа“ питања свакодневице. Такође, као што смо већ напоменули, млади богослови морају настојати да сведоче ЖИВО, а не АКАДЕМСКО православно Хришћанство (један монах, кад је ишчитао први број „Логоса“, благо рече: „Добри су момци, али им мало фале бројанице“). Па ипак, „Логос“ је, чини нам се, на правом трагу и, ако Бог да, ето нам још једног квалитетног црквеног часописа.

В. Д.